

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 12.05.2006
COM(2006) 207 definitief

2006/0068 (CNS)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot toekenning van uitzonderlijke financiële bijstand aan Kosovo

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1) ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

- **Motivering en doel van het voorstel**

De Commissie stelt voor aan Kosovo uitzonderlijke financiële bijstand in de vorm van een gift te verlenen om de financiële situatie in Kosovo te verlichten, de ontwikkeling van een solide economisch kader te ondersteunen, het opzetten en voortzetten van essentiële administratieve functies te vergemakkelijken en in de behoefte aan overheidsinvesteringen te voorzien.

De voorgestelde macrofinanciële bijstand zal in de tijd worden beperkt en een aanvulling vormen op de steun die door de Wereldbank (met IDA-middelen) en andere bilaterale donoren is toegekend; ook zal zij afhankelijk zijn van de vooruitgang die wordt geboekt met de tenuitvoerlegging van een aantal maatregelen, met name op het gebied van de overheidsfinanciën, die in nauw overleg met het IMF en de Wereldbank zullen worden vastgelegd. Deze steun zal in zoverre een cruciale rol vervullen dat zij voor een overbrugging zorgt totdat de status van Kosovo is geregeld. De steun zal los staan van nieuwe regelingen inzake de status van Kosovo en laat verdere communautaire en internationale steun, die vermoedelijk na de oplossing van de statuskwestie na 2007 vereist zal zijn, onverlet.

- **Algemene context**

In juni 2005 richtte de speciale vertegenwoordiger van de secretaris-generaal (SRSG) en hoofd van UNMIK, de heer Jessen-Petersen, aan de voorzitters van de Wereldbank en van de Europese Commissie een verzoek om nieuwe uitzonderlijke financiële bijstand in de vorm van begrotingssteun. De Commissie gaf aan dat zij aanvullende steun voor Kosovo zou voorstellen, op voorwaarde dat een betrouwbare behoeftenbeoordeling in de vorm van een volledig uitgavenkader voor de middellange termijn (Medium Term Expenditure Framework) wordt opgesteld, dat door het Internationaal Monetair Fonds (IMF) wordt goedgekeurd en waarin het bestaan van een financieringstekort wordt bevestigd.

De economische situatie in Kosovo is somber: Kosovo heeft een BBP per hoofd van de bevolking van circa 1 230 EUR, het laagste in de regio. Volgens ramingen van de Wereldbank leeft circa 37% van de bevolking in armoede, waarvan circa 15% in extreme armoede. Het niveau van de geregistreeerde werkloosheid is hoog, rond 44%, maar de werkelijke werkloosheid is, gelet op de omvang van de informele economie, vrijwel zeker geringer. De groei was de afgelopen jaren gering en was ten opzichte van de aanzienlijke ontwikkelingsbehoeften van Kosovo onvoldoende. Na een sterke toename van het BBP, aangezwengeld door de bijstand voor de wederopbouw in de periode onmiddellijk na de oorlog, wordt de groei thans door de afname van de donorhulp negatief beïnvloed.

De economische ontwikkelingen in 2004 en 2005 weerspiegelden deze tendens en het gebrek aan dynamiek van de economische activiteit. De groei van het BBP bereikte in 2004 volgens de ramingen 4,1%, dankzij een aanzienlijke toename van de overheidsuitgaven tegen het eind van het jaar. In 2005, daarentegen is, volgens de

ramingen, het BBP met 0,2% gekrompen. Door de geringe economische activiteit bleef ook de inflatie gering. De inflatie was in het tweede halfjaar van 2004 en het eerste deel van 2005 negatief, terwijl het indexcijfer van de consumptieprijzen in 2005 gemiddeld 1,9% daalde. Ten gevolge van een aanzienlijk handelstekort bleef het saldo op de lopende rekening grote tekorten vertonen (bijna 26% van het BBP in 2003 en 2004) en de voorlopige gegevens voor 2005 wijzen op een verdere achteruitgang tot meer dan 29% van het BBP. Bij gebrek aan omvangrijke buitenlandse rechtstreekse investeringen moest het tekort op de lopende rekening ook verder met buitenlandse hulp in de vorm van projectondersteuning (circa 23% van het PIB in 2004 en 2005) en, in mindere mate, met particuliere kapitaaloverdrachten (circa 15% van het BBP in 2005) worden gefinancierd.

Gelet op de huidige status van Kosovo op grond van resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, het bijzondere monetaire regime van het land en het ontbreken van betrouwbare statistieken betreffende de betalingsbalans – de bestaande gegevens zijn gebaseerd op ramingen van het IMF –, worden de behoeften van Kosovo aan externe financiering door die van de overheidssector beïnvloed en op basis daarvan geëvalueerd.

Na een expansieve begrotingsstrategie in 2004 vindt thans begrotingsconsolidatie plaats en is het tekort gedaald tot 2,8% in 2005 tegenover 5,4% van het BBP in 2004 en onder het verwachte niveau dankzij kapitaaluitgaven die lager uitvielen dan verwacht. Niettemin impliceren de te verwachten uitputting van geaccumuleerde deposito's in contanten, die op dit ogenblik het begrotingstekort financieren, en het feit dat het de voorlopige instellingen voor zelfbestuur (PISG) in het kader van het huidige VN-mandaat niet mogelijk is het tekort met openbare leningen te dekken dat de tekorten, zelfs indien zij geringer waren, al spoedig onhoudbaar zouden worden.

Een rigoureuze begrotingsaanpassing is dan ook een grote prioriteit. In oktober 2005 werden de diensten van het IMF het met de Kosovaarse autoriteiten eens over een begrotingskader voor de rest van 2005 en voor 2006. In november 2005 ondertekende de regering een intentieverklaring ("Letter of Intent" LOI) en een memorandum voor het economisch en financieel beleid die de aanbevelingen van het IMF weerspiegelen en waarin de regering zich ertoe verbindt een strakker begrotingsbeleid te voeren. Volgens de intentieverklaring zal het tekort in 2006 onder 3% van het BBP blijven. De reële stijging van de uitgaven zal onder 0,5% worden gehandhaafd en het aantal werknemers in overheidsdienst zal worden verminderd waardoor de overheidsuitgaven opnieuw kunnen worden verdeeld ten voordele van kapitaaluitgaven. Na deze overeenkomst met het IMF hebben de autoriteiten van Kosovo een uitgavenkader voor de middellange termijn voor de periode 2006-2008 opgesteld. Deze al lange tijd door de donorgemeenschap verlangde opstelling van een uitgavenkader voor de middellange termijn is een noodzakelijke voorwaarde voor iedere verdere macrofinanciële bijstand van de EG.

Het ingediende uitgavenkader voor de middellange voorspelt dat het begrotingstekort in 2006 en 2007 de in de intentieverklaring aangegeven bovengrens van 3% van het BBP, te weten 76 respectievelijk 67 miljoen EUR, dicht zal naderen. Aangezien de uitgaven in 2005 geringer waren dan verwacht, zijn er nog aanzienlijke kasmiddelen, waaruit een groot deel van het tekort in 2006 kan worden gefinancierd. Wanneer deze reserves echter zijn uitgeput, worden tegen eind 2006 en met name in 2007 dringende financieringsbehoeften verwacht, wanneer het begrotingstekort volledig uit externe

bijstand moet worden gefinancierd om ervoor te zorgen dat de kasreserves minstens op circa 50 miljoen EUR staan. Dit bedrag is het bedrag voor onvoorziene omstandigheden dat de autoriteiten van Kosovo en het IMF gepast achten voor het beheer van budgettaire kasverrichtingen zonder het risico van een betalingscrisis te lopen. Derhalve zullen de behoeften aan externe financiering, onder voorbehoud van mogelijke aanpassingen in de toekomstige herziene versie van het uitgavenkader voor de middellange termijn, naar verwachting in 2006 14 miljoen EUR en in 2007 67 miljoen EUR bedragen.

Met zijn huidige status kan Kosovo geen lid worden van het IMF en de Wereldbank en zodoende ook geen leningen bij deze instellingen opnemen. Desondanks onderhoudt het IMF regelmatig contact met de Kosovaarse autoriteiten en de Wereldbank beheert de IDA-giften (een enveloppe van 20 miljoen USD over 18 maanden, die medio-2005 is vernieuwd). Gezien de snelle uitputting van hun kasreserves en aangezien zij geen leningen kunnen opnemen en hun geen middelen van het IMF en de Wereldbank ter beschikking staan – met uitzondering van hogervermelde IDA-giften –, zullen de autoriteiten, in afwachting van nieuwe veranderingen, van de steun van de donors afhankelijk zijn om in 2006 en 2007 hun begrotingstekort te dekken. Om in deze behoeften te voorzien, acht de Commissie het dienstig Kosovo macrofinanciële bijstand in de vorm van een gift ten belope van circa 50 miljoen EUR te verschaffen.

De Gemeenschap heeft het in het verleden al opportuun geacht de financiële lasten van Kosovo in uitzonderlijk moeilijke omstandigheden te helpen verlichten en heeft uit hoofde van besluiten van de Raad 2000/140/EG en 2001/511/EG uitzonderlijke bijstand aan dit land verleend in de vorm van giften ten belope van 35 miljoen EUR en 30 miljoen EUR in 2000 respectievelijk 2001. De laatste betaling in het kader van deze bijstand is in december 2002 verricht.

- **Bestaande bepalingen op het door het voorstel bestreken gebied**

Besluit 2000/140/EG van de Raad van 14 februari 2000 tot toekenning van uitzonderlijke financiële bijstand aan Kosovo¹.

Besluit 2001/511/EG van de Raad van 27 juni 2001 betreffende aanvullende uitzonderlijke financiële bijstand aan Kosovo².

- **Samenhang met andere beleidsonderdelen en doelstellingen van de EU**

Kosovo maakt deel uit van het kader van bilaterale betrekkingen van de EU met de landen van de westelijke Balkan. Hoewel het sluiten van een Stabilisatie- en associatieovereenkomst bij de huidige status van Kosovo niet mogelijk is, worden de bilaterale betrekkingen nauw gevolgd tijdens de bijeenkomsten op hoog niveau die worden gehouden in het kader van het "Stabilisation and Association Track Mechanism" (STM).

In het Europese Partnerschap voor Kosovo dat in december 2005 is goedgekeurd, heeft de Raad de belangrijkste prioriteiten voor Kosovo op de korte en de middellange

¹ PB L 47 van 19.2.2000, blz. 28.

² PB L 183 van 6.7.2001, blz. 42.

termijn aangeduid die, op economisch gebied, in grote lijnen overeenkomen met die welke door het IMF zijn aangeduid. Zij geven aan in welke specifieke fase van ontwikkeling Kosovo zich bevindt en zijn op de specifieke behoeften van het land toegesneden. Als reactie hierop moet Kosovo een herzien nationaal actieplan opstellen met een tijdschema en administratieve en budgettaire details over de wijze waarop het aan de prioriteiten van het partnerschap uitvoering zal geven. De vooruitgang die met de uitvoering daarvan wordt geboekt zal regelmatig door de Europese Commissie worden gevolgd, met name in de periodieke verslagen en de in het kader van het stabilisatie- en associatieproces vastgelegde structuren. In het meest recente periodieke verslag over Kosovo³ dat in november 2005 door de Commissie is gepubliceerd, werd vooral verslag uitgebracht over de ontwikkelingen van de politieke situatie en de betrekkingen tussen de EU en Kosovo.

De voorziene uitzonderlijke financiële bijstand vormt een aanvulling op het programma van de Gemeenschap voor wederopbouw, ontwikkeling en stabilisering (Cards) dat sedert 2001 het belangrijkste financiële instrument van de EG is in haar samenwerking met de landen van de westelijke Balkan in het algemeen en met Kosovo in het bijzonder. De jaarlijkse steun die uit hoofde van dit Cards-programma aan Kosovo is verleend bedroeg 65,28 miljoen EUR in 2003, 74,5 miljoen EUR in 2004 en 79 miljoen EUR in 2005. De grootste prioriteiten van dit programma voor 2005-2006 zijn: *Democratische Stabilisatie*, met inbegrip van terugkeer van vluchtelingen, civiele samenleving en media; *Goed bestuur en institutionele opbouw*, met inbegrip van justitiële hervorming, politie, georganiseerde misdaad, asiel en migratie, hervorming van het openbaar bestuur, douane, enz.; *economische en sociale ontwikkeling*, waaronder handel, infrastructuur, milieu, onderwijs en tenslotte *deelname aan communautaire programma's*. Daarnaast draagt de EU, door de "vierde pijler" van UNMIK te financieren, eraan bij dat de economische activiteit in Kosovo nieuw leven wordt ingeblazen en dat de voorwaarden voor een moderne, open economie worden geschapen. De EG heeft sedert 1999 in totaal 103 miljoen EUR voor UNMIK (vierde pijler) uitgetrokken.

2) RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDE PARTIJEN EN EFFECTBEOORDELING

• Raadpleging van belanghebbende partijen

De speciale vertegenwoordiger van de secretaris-generaal en hoofd van UNMIK, de heer Jessen-Petersen, heeft in juni 2005 de EG om nieuwe financiële steun verzocht. De diensten van de Commissie zijn tijdens de voorbereiding van dit voorstel met de autoriteiten van Kosovo (UNMIK en de voorlopige instellingen voor zelfbestuur), het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank en bilaterale donors in contact geweest om de behoeften aan bijstand te bespreken. De Commissie heeft het Economisch en Financieel Comité geraadpleegd alvorens haar voorstel in te dienen. Na de goedkeuring van het besluit van de Raad zullen de diensten van de Commissie met de autoriteiten van Kosovo onderhandelen over een Memorandum van overeenstemming, waarin de uitvoeringsbepalingen van de bijstand gedetailleerd zullen worden vastgelegd.

³ SEC(2005) 14333 van 9.11.2005.

- **Bijeenbrengen en benutten van deskundigheid**

Er behoefde geen beroep te worden gedaan op externe deskundigheid.

- **Effectbeoordeling**

Macrofinanciële bijstand is een beleidsinstrument en is dus bijzonder geschikt voor het ondersteunen van de inspanningen van de autoriteiten van Kosovo ter verbetering van de houdbaarheid van de openbare financiën op korte tot middellange termijn.

Door aanvullende uitzonderlijke financiële bijstand in de vorm van giften ter beschikking te stellen, blijft de Gemeenschap de economische hervormingsprogramma's van Kosovo ondersteunen. Op de korte termijn zal deze bijstand de autoriteiten van Kosovo helpen de financiële houdbaarheid van de begroting van Kosovo te waarborgen. Op de middellange termijn zal deze uitzonderlijke financiële bijstand tevens bijdragen aan het vergroten van de transparantie en duurzaamheid van de overheidsfinanciën, verbetering van fiscale discipline en beheer en het uitvoeren van structurele hervormingen.

3) JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

- **Samenvatting van de voorgestelde maatregel**

De Gemeenschap stelt uitzonderlijke financiële bijstand ter beschikking van Kosovo in de vorm van giften die over een periode van twee jaar worden gespreid. De bijstand wordt in twee – of, zo nodig, drie – tranches in de periode 2006-2008 vrijgemaakt. De bijstand wordt beheerd door de Commissie, die met de autoriteiten van Kosovo een overeenkomst zal sluiten over de specifieke financiële en economische beleidsvoorwaarden die aan de uitkering van de giftranches worden verbonden. Er zal op passende wijze rekening worden gehouden met specifieke bepalingen inzake de preventie van fraude en andere onregelmatigheden, die in overeenstemming zijn met het Financieel Reglement.

- **Rechtsgrond**

Artikel 308 van het EG-Verdrag

- **Subsidiariteitsbeginsel**

In vergelijking met de bilaterale macrofinanciële bijstand die de lidstaten kunnen verstrekken, is de bundeling op communautair niveau van de inspanningen van elk der lidstaten terzake in economisch en financieel opzicht zowel eenvoudiger als efficiënter.

- **Evenredigheidsbeginsel**

Het voorstel is om de volgende reden(en) in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel.

De bijstand zal geheel verenigbaar zijn met de macroeconomische doelstellingen die al

zijn vastgelegd in de intentieverklaring en het memorandum voor het economisch en financieel beleid waarover met het IMF overeenstemming is bereikt en die in november 2005 zijn ondertekend of in iedere overeenkomst of afspraak met het IMF van een latere datum. Wat de specifieke voorwaarden voor de uitbetaling van de giftranches betreft, is de Commissie voornemens de aandacht toe te spitsen op een beperkt aantal terreinen, zoals met name het beheer van de overheidsfinanciën.

Bilaterale donors zullen worden aangemoedigd om via begrotingsondersteuning of via projectondersteuning aanvullende bijstand te verlenen; desondanks kan de precieze lastenverdeling met deze donors op dit ogenblik niet worden vastgesteld, maar pas in de bredere context van een volledige hulpfase van de donors die zal plaatsvinden zodra de kwestie van de status is geregeld.

- **Keuze van het instrument**

Voorgestelde instrumenten: overige.

Andere instrumenten zouden om de volgende reden(en) ongeschikt zijn.

Bij ontstentenis van een kaderverordening voor het instrument van de macrofinanciële bijstand zijn krachtens artikel 308 van het Verdrag genomen ad hocbesluiten van de Raad het enige beschikbare rechtsinstrument voor de verlening van deze bijstand.

4) GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Deze bijstand zou worden gefinancierd uit vastleggingskredieten in 2006 in het kader van begrotingspost 01 03 02 02 (Macrofinanciële bijstand aan de landen van de westelijke Balkan). Mochten de vastleggingskredieten voor 2006 niet voor de gehele maatregel volstaan, dan zal het resterende bedrag ten laste komen van de begroting 2007, wanneer deze eenmaal is goedgekeurd. De betalingen vinden hoofdzakelijk of uitsluitend in 2007 plaats.

5) AANVULLENDE INFORMATIE

- **Evaluatie-/herzienings-/uitdovingsclausule**

Het voorstel bevat een uitdovingsclausule.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot toekenning van uitzonderlijke financiële bijstand aan Kosovo

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 308,

Gelet op het voorstel van de Commissie⁴,

Gezien het advies van het Europees Parlement⁵,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft op 10 juni 1999 Resolutie 1244 (1999) aangenomen waarmee wordt beoogd om, in afwachting van een definitieve regeling, de totstandbrenging van een grote mate van autonomie en zelfbestuur in Kosovo binnen de voormalige Federale Republiek Joegoslavië te bevorderen.
- (2) De internationale gemeenschap heeft op basis van Resolutie 1244 een internationale vredesmacht (KFOR) in het leven geroepen en een tijdelijk civiel bestuur - de United Nations Interim Administration Mission in Kosovo (UNMIK) - ingesteld. UNMIK bestaat uit vier afdelingen ("pijlers") en de Europese Unie financiert de vierde pijler, die voor de economische wederopbouw en ontwikkeling verantwoordelijk is. UNMIK en met name haar pijler IV heeft belangrijke voortgang geboekt bij de totstandbrenging van een institutioneel, rechts- en beleidskader dat bevorderlijk is voor het ontstaan van een gezonde economie op basis van marktbeginselen.
- (3) Sedert haar oprichting heeft UNMIK aanzienlijke terreinen van bevoegdheid overdragen naar de voorlopige instellingen voor zelfbestuur (PISG). Met name is de verantwoordelijkheid voor de begroting toevertrouwd aan de minister van Economische Zaken en Financiën binnen de PISG, waarbij de uiteindelijke bevoegdheid om de begroting goed te keuren niettemin bij de speciale vertegenwoordiger van de secretaris-generaal van de VN berust.
- (4) Op 24 oktober 2005 hechtte de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties zijn goedkeuring aan het voorstel van de secretaris-generaal van de VN om het politieke proces voor het bepalen van de toekomstige status van Kosovo op gang te brengen.

⁴ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁵ PB C [...] van [...], blz. [...].

- (5) De autoriteiten van Kosovo die bevoegd zijn om steun van de Gemeenschap te ontvangen en wiens taak het is in te stemmen met de aan deze bijstand verbonden financiële en economische voorwaarden en daaraan te voldoen, zijn derhalve UNMIK en de PISG of, wanneer de status van Kosovo eenmaal is vastgesteld, de instelling of instellingen die worden aangewezen om deze taken en verantwoordelijkheden op zich te nemen.
- (6) Het is in verband met het stabilisatie- en associatieproces, dat het kader vormt voor de betrekkingen van de EU met de regio, wenselijk de inspanningen tot handhaving van de politieke en economische stabiliteit in Kosovo te ondersteunen met het oog op de ontwikkeling van een volledige samenwerkingsrelatie met de Gemeenschap waardoor de Europese toekomst van Kosovo tastbaarder wordt.
- (7) De Gemeenschap heeft het in het verleden al opportuun geacht de financiële lasten van Kosovo in uitzonderlijk moeilijke omstandigheden te helpen verlichten en heeft uit hoofde van Besluit 2000/140/EG van de Raad van 14 februari 2000 tot toekenning van uitzonderlijke financiële bijstand aan Kosovo⁶ en Besluit 2001/511/EG van de Raad van 27 juni 2001 betreffende aanvullende uitzonderlijke financiële bijstand aan Kosovo⁷ uitzonderlijke bijstand aan dit land verleend in de vorm van giften ten belope van 35 miljoen EUR in 2000 en 30 miljoen EUR in 2001. De laatste betaling in het kader van deze bijstand is in december 2002 verricht.
- (8) In november 2005 bereikten de autoriteiten van Kosovo met het Internationaal Monetair Fonds (IMF) overeenstemming over een intentieverklaring en een memorandum voor het economisch en financieel beleid, waarin een begrotingskader voor 2006, een beleid op middellange termijn inbegrepen, werd vastgelegd. Zij voltooiden begin maart 2006 een uitgavenkader voor de middellange termijn. In het kader worden de in de begroting opgenomen en de niet daarin opgenomen financieringsbehoeften in de periode 2006-2008 aangeduid. Volgens deze raming zal tot eind 2007 externe financiële bijstand van circa 81 miljoen EUR - te weten 14 miljoen EUR in 2006 en 67 miljoen EUR in 2007 - benodigd zijn.
- (9) Hoewel de economische activiteit na het conflict weer van start is gegaan, is het niveau van economische ontwikkeling in Kosovo gering. Kosovo is niet in staat in eigen land of op de internationale financiële markt leningen op te nemen en de provincie komt, in zijn huidige status, niet voor het lidmaatschap van de internationale financiële instellingen in aanmerking en kan derhalve niet profiteren van aan hun programma's gekoppelde bijstand.
- (10) Gelet op de huidige regeling in het kader van Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, is, gelet op het betrekkelijk geringe peil van economische ontwikkeling van Kosovo en de precaire situatie van de overheidsfinanciën en externe rekeningen, financiële bijstand van de Gemeenschap in de vorm van giften - in samenwerking met andere donors – nog steeds de passende vorm van steunverlening.
- (11) Deze steun zal in zoverre een cruciale rol vervullen dat zij voor een overbrugging zorgt totdat de status van Kosovo is geregeld. De steun zal los staan van nieuwe

⁶ PB L 47 van 19.2.2000, blz. 28.

⁷ PB L 183 van 6.7.2001, blz. 42.

regelingen inzake de status van Kosovo waarover thans wordt onderhandeld en laat verdere communautaire en internationale steun, die vermoedelijk na de oplossing van de statuskwestie na 2007 vereist zal zijn, onverlet.

- (12) De uitkering van deze gift laat de bevoegdheden van de begrotingsautoriteit onverlet.
- (13) Deze financiële steun dient pas te worden verstrekt nadat is geverifieerd of de economische en financiële voorwaarden die met de autoriteiten van Kosovo worden vastgelegd zodra dit besluit door de Raad is goedgekeurd, in bevredigende mate kunnen worden vervuld.
- (14) Met het oog op een efficiënte bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap in het kader van deze macrofinanciële bijstand moet Kosovo passende maatregelen nemen voor de preventie en de bestrijding van fraude en andere onregelmatigheden met betrekking tot de bijstand en moet worden gezorgd voor controles door de Commissie en audits door de Rekenkamer.
- (15) Deze bijstand moet worden beheerd door de Commissie in overleg met het Economisch en Financieel Comité.
- (16) Het Verdrag voorziet voor de vaststelling van het onderhavige besluit in geen andere bevoegdheden van die van artikel 308.

BESLUIT:

Artikel 1

- 1. De Gemeenschap stelt aan Kosovo uitzonderlijke financiële bijstand ter beschikking in de vorm van een gift tot 50 miljoen EUR om de financiële situatie in Kosovo te verlichten, de ontwikkeling van een solide economisch kader te ondersteunen, het opzetten en voortzetten van essentiële administratieve functies te vergemakkelijken en in de behoefte aan overheidsinvesteringen te voorzien.
- 2. Deze bijstand wordt beheerd door de Commissie, in overleg met het Economisch en Financieel Comité en op een wijze die verenigbaar is met overeenkomsten of afspraken tussen het IMF en de autoriteiten van Kosovo.
- 3. De financiële bijstand van de Gemeenschap wordt voor twee jaar beschikbaar gesteld, met ingang van de eerste dag na de inwerkingtreding van het in artikel 2, lid 1, bedoelde memorandum van overeenstemming. Indien de omstandigheden hiertoe nopen, kan de Commissie evenwel, na raadpleging van het Economisch en Financieel Comité, besluiten de beschikbaarheidsperiode met maximaal één jaar te verlengen.

Artikel 2

- 1. De Commissie wordt gemachtigd om, na overleg met het Economisch en Financieel Comité, met de autoriteiten van Kosovo overeenstemming te bereiken over de aan deze bijstand te verbinden financiële en economische beleidsvoorwaarden die in een

Memorandum van overeenstemming moeten worden vastgelegd. Deze voorwaarden stroken met de in artikel 1, lid 2, bedoelde overeenkomsten of afspraken.

2. Alvorens over te gaan tot de eigenlijke tenuitvoerlegging van de communautaire bijstand controleert de Commissie de betrouwbaarheid van de voor deze macrofinanciële bijstand van de Gemeenschap relevante financiële en administratieve procedures en interne en externe controlemechanismen van Kosovo.
3. De Commissie onderzoekt periodiek, in samenwerking met het Economisch en Financieel Comité en in coördinatie met het IMF, of het economisch beleid van Kosovo in overeenstemming is met de doelstellingen van deze bijstand en of aan het overeengekomen economisch beleid en aan de financiële voorwaarden op bevredigende wijze wordt voldaan.

Artikel 3

1. De bijstand wordt in twee of eventueel drie tranches door de Commissie aan Kosovo ter beschikking gesteld. De eerste tranche wordt uitgekeerd na de inwerkingtreding van het in artikel 2, lid 1, genoemde Memorandum van overeenstemming en op basis van een bevredigende evaluatie van de in artikel 2, lid 2, bedoelde controle.
2. De tweede en eventuele verdere tranches worden niet eerder dan drie maanden na de uitkering van de vorige tranche en op basis van een bevredigende voortzetting van de in artikel 2, lid 1, bedoelde economische en financiële beleidsvoorwaarden uitbetaald.
3. De middelen worden aan het ministerie van Economische Zaken en Financiën binnen de PISG of, wanneer de toekomstige status van Kosovo is vastgesteld, aan de instelling die is aangewezen om de taken en verantwoordelijkheden ervan op zich te nemen, uitsluitend ter ondersteuning van de begrotingsbehoeften uitgekeerd.

Artikel 4

Deze bijstand wordt ten uitvoer gelegd overeenkomstig de bepalingen van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad van 25 juni 2002 houdende het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen⁸ en de uitvoeringsmaatregelen daarvan. In het bijzonder dient in het in artikel 2, lid 1, bedoelde Memorandum van overeenstemming te worden bepaald dat Kosovo passende maatregelen vaststelt met het oog op de preventie en bestrijding van fraude, corruptie en andere onregelmatigheden in verband met deze bijstand. Daarnaast dient het Memorandum de Commissie, met inbegrip van het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF), evenals de Rekenkamer het recht te verlenen in voorkomend geval controles ter plaatse te verrichten.

⁸ PB L 248 van 16.9.2002, blz. 1.

Artikel 5

Tenminste eenmaal per jaar doet de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad een verslag toekomen, waarin een evaluatie van de uitvoering van dit besluit in het voorgaande jaar is opgenomen.

Artikel 6

Dit besluit treedt in werking op de dag van zijn bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIEEL MEMORANDUM

Beleidsgebied: Titel 01 - Economische en financiële zaken

Activiteit: 03 - Internationale economische en financiële kwesties

BENAMING VAN DE ACTIE : UITZONDERLIJKE FINANCIËLE BIJSTAND AAN KOSOVO

1. BEGROTINGSONDERDEEL + OMSCHRIJVING

01 03 02 02 Macro-economische bijstand aan de landen van de Westelijke Balkan.

2. ALGEMENE CIJFERS

2.1. Totale toewijzing voor de actie (deel B): 50 miljoen EUR aan vastleggingskredieten.

Beschikbaar budget voor 2006: 37,065 miljoen EUR na een interne overschrijving van 11 miljoen EUR om in het kader van begrotingsonderdeel 01 03 02 01 dringende budgettaire behoeften van Georgië te helpen opvangen (na de goedkeuring door de Raad op 24 januari 2006 van communautaire macrofinanciële bijstand ten bedrage van 33,5 miljoen EUR ten gunste van Georgië⁹).

2.2. Duur:

Beginjaar: 2006, eindjaar: 2008

2.3. Meerjarenraming van de uitgaven:

- (a) Indicatief tijdschema vastleggingskredieten/betalingskredieten (financiering uit de begroting) (zie punt 6.1.1)

miljoen euro

	2006	2007	2008			Totaal
Vastleggingskredieten (VK)	50,000 (*)					50,000
Betalingskredieten (BK)	-	50,000	-			50,000

(*) behoudens een voorafgaande versterking van begrotingsonderdeel 01 03 02 02.

⁹ PB EG L 25 van 24.1.2006, blz. 28.

(b) Technische en administratieve bijstand en ondersteuningsuitgaven (zie punt 6.1.2)

VK	0,030	0,030				0,060
BK	0,030	0,030				0,060

Subtotaal a+b						
VK	50,030	0,030				50,060
BK	0,030	50,030				50,060

(c) Financiële gevolgen in verband met de personele middelen en huishoudelijke uitgaven (zie de punten 7.2 en 7.3)

VK/BK	0,165	0,165				0,330
-------	-------	-------	--	--	--	-------

TOTAAL a+b+c						
VK	50,195	0,195				50,390
BK	0,195	50,195				50,390

De overeenkomst voor de toekenning van een gift van 50 miljoen EUR zal worden ondertekend na een verhoging van de vastleggingskredieten en de overeenkomstige vastlegging in de begroting. Indien een giftovereenkomst moet worden gesloten voordat een dergelijke verhoging heeft plaatsgevonden, dan zal de bijstand worden verstrekt door middel van een eerste giftovereenkomst op grond van de voor 2006 beschikbare vastlegging in de begroting. Voor het resterende bedrag zal een tweede giftovereenkomst worden ondertekend ofwel na een verhoging in 2006, ofwel op grond van de vastleggingen in de begroting voor 2007 zodra deze zijn goedgekeurd.

2.4. Verenigbaarheid met de financiële programmering en de financiële vooruitzichten

Het voorstel is verenigbaar met de bestaande financiële programmering.

2.5. Financiële gevolgen voor de ontvangsten

Het voorstel heeft geen financiële gevolgen voor de ontvangsten

3. BEGROTINGSKENMERKEN

Aard van de uitgave		Nieuwe uitgaven	Deelname EVA	Deelname kandidaat-lidstaten	Rubriek financiële vooruit-zichten
Niet-verplichte uitgaven	Gesplitste kredieten	NEE	NEE	NEE	nr. 4

4. RECHTSGROND

Artikel 308 van het Verdrag.

5. OMSCHRIJVING EN MOTIVERING

5.1. Doel van het communautaire optreden¹⁰

5.1.1. Nagestreefde doelstellingen

De voorgestelde bijstand bestaat uit een gift van de Gemeenschap ten belope van maximaal 50 miljoen EUR aan Kosovo (te financieren uit de algemene begroting) om de financiële situatie aldaar te verlichten, de ontwikkeling van een solide economisch kader te ondersteunen, de voortzetting en versterking van essentiële administratieve functies te vergemakkelijken en in de behoefte aan overheidsinvesteringen te voorzien.

Deze bijstand vormt een aanvulling op de door de Wereldbank (in de vorm van giften van de IDA) en bilaterale donoren aan Kosovo verstrekte middelen ter ondersteuning van het programma van economische stabilisatie en structurele hervormingen van de autoriteiten.

5.1.2. Genomen maatregelen in verband met de evaluatie vooraf

In februari 2006 hebben de diensten van de Commissie (eenheid D1 van directoraat-generaal Economische en financiële zaken) een evaluatie vooraf verricht.

5.1.3. Genomen maatregelen na de evaluatie achteraf

Momenteel is er nog geen evaluatie achteraf van de communautaire macrofinanciële bijstand aan Kosovo uitgevoerd.

5.2. Voorgenomen actie en wijze van financiering uit de begroting

Deze bijstand zal de vorm aannemen van een zuivere gift, die in twee of, indien wenselijk, in drie tranches zal worden uitgekeerd. De eerste tranche zal worden

¹⁰ Voor nadere informatie, zie bijgaande toelichting.

vrijgegeven op grond van een memorandum van overeenstemming waarover tussen de autoriteiten van Kosovo en de Gemeenschap een akkoord moet worden bereikt. De volgende tranche(s) zal (zullen) worden uitgekeerd nadat op bevredigende wijze aan de economische beleidsvoorwaarden is voldaan, maar de uitkering zal pas plaatsvinden nadat een kwartaal is verstreken na de uitbetaling van de vorige tranche. Gezien de aard van deze bijstand en het feit dat voorrang wordt verleend aan begrotingsconsolidatie, wordt verwacht dat in de voorwaarden bijzondere nadruk zal worden gelegd op de overheidsfinanciën en dat deze voorwaarden in nauw overleg met het IMF en de Wereldbank zullen worden bepaald.

In het met de autoriteiten van Kosovo te sluiten memorandum van overeenstemming zullen prestatie-indicatoren van macro-economische aard worden gespecificeerd. Deze zullen betrekking hebben op de beleidslijnen die zijn verankerd in de intentieverklaring en het memorandum voor het economisch en financieel beleid (die beide in november 2005 zijn ondertekend), alsook in latere met het IMF bereikte overeenkomsten.

Vóór de uitkering van elke tranche van deze bijstand zullen de diensten van de Commissie in samenwerking met de autoriteiten van Kosovo en de diensten van het IMF dan ook verifiëren of aan de prestatiecriteria is voldaan, dan wel of nieuwe afspraken zijn gemaakt.

Voorts zal de Commissie met de autoriteiten van Kosovo een aantal specifieke beleidsvoorwaarden overeenkomen waaraan moet worden voldaan voordat zij de tweede en de eventuele derde tranche uitkeert. Deze beleidsmaatregelen moeten sporen met de overeenkomsten of afspraken tussen Kosovo en het IMF. Mits de autoriteiten van Kosovo daarmee instemmen, is het in dit stadium de bedoeling dat de maatregelen in kwestie in het bijzonder betrekking hebben op de hervorming van het beheer van de overheidsfinanciën en de administratie.

5.3. Uitvoering

Deze bijstand staat onder het gecentraliseerd rechtstreeks beheer van de Commissie, die daartoe statutair personeel inzet.

6. FINANCIËLE GEVOLGEN

6.1. Totale financiële gevolgen voor deel B — (voor de hele programmeringsperiode)

De betalingen van de bijstand uit begrotingsonderdeel 01 03 02 02 zijn afhankelijk van de inachtneming door Kosovo van de in punt 5.2 beschreven voorwaarden die aan de bijstand verbonden zijn.

6.1.1. Financiering

VK, miljoen euro (tot op 3 decimalen nauwkeurig)

Uitsplitsing	2006	2007	2008				Totaal
Gifttranches aan Kosovo	50,000	-					50,000
TOTAAL							50,000

De overeenkomst voor de toekenning van een gift van 50 miljoen EUR zal worden ondertekend na een verhoging van de vastleggingskredieten en de overeenkomstige vastlegging in de begroting. Indien een giftovereenkomst moet worden gesloten voordat een dergelijke verhoging heeft plaatsgevonden, dan zal de bijstand worden verstrekt door middel van een eerste giftovereenkomst op grond van de voor 2006 beschikbare vastlegging in de begroting. Voor het resterende bedrag zal een tweede giftovereenkomst worden ondertekend ofwel na een verhoging in 2006, ofwel op grond van de vastleggingen in de begroting voor 2007 zodra deze zijn goedgekeurd.

6.1.2. Technische en administratieve bijstand, ondersteuningsuitgaven en IT-uitgaven (vastleggingskredieten)

	2006	2007	2008				Totaal
1) Technische en administratieve bijstand							
a) Bureaus voor technische bijstand							
b) Andere technische en administratieve bijstand: - intern: 2- extern: waarvan voor het opzetten en onderhouden van geautomatiseerde beheerssystemen:							
Subtotaal 1							
2) Ondersteuningsuitgaven							
a) Studies (operationele beoordelingen)	0,030	0,030					0,060
b) Vergaderingen van deskundigen							
c) Informatie en publicaties							
Subtotaal 2							
TOTAAL	0,030	0,030					0,060

6.2. Berekening van de kosten per overwogen maatregel in deel B (voor de hele programmeringsperiode)¹¹

VK, miljoen euro (tot op 3 decimalen nauwkeurig)

Uitsplitsing	Soort prestaties/ output (projecten, dossiers e.d.)	Aantal prestaties/ output (totaal voor de jaren 1.....n)	Gemiddelde kosten per eenheid	Totale kosten (totaal voor de jaren 1.....n)
	1	2	3	4=(2X3)
<u>Actie 1</u>				
- Maatregel 1				
- Maatregel 2				
<u>Actie 2</u>				
- Maatregel 1				
- Maatregel 2				
- Maatregel 3				
enz.				
TOTALE KOSTEN				

¹¹ Voor nadere informatie, zie bijgaande toelichting.

7. GEVOLGEN VOOR DE PERSONELE MIDDELEN EN DE HUISHOUDELIJKE UITGAVEN

7.1. Gevolgen voor de personele middelen

De taken die betrekking hebben op het beheer van de bijstand zullen worden uitgevoerd door middel van een eventuele herindeling van het personeel en zullen geen toename van het aantal personeelsleden van de Commissie met zich brengen.

Aard van de posten		Personeel voor het beheer van de actie		Totaal	Beschrijving van de taken die uit de actie voortvloeien
		Vast	Tijdelijk		
Ambtenaren of tijdelijke personeelsleden	A B C	1/3		1/3	Bijvoorbeeld memoranda van overeenstemming en giftovereenkomsten voorbereiden, contacten onderhouden met autoriteiten en internationale financiële instellingen, alsook met externe deskundigen voor operationele beoordelingen, controlebezoeken uitvoeren, rapporten van de diensten van de Commissie voorbereiden, Commissieprocedures voor het beheer van de bijstand uitwerken.
Ander personeel					
Totaal		1/3		1/3	

7.2. Algemene financiële gevolgen in verband met de personele middelen

Aard van de posten	Bedrag in euro's	Wijze van berekening *
Ambtenaren Tijdelijke functionarissen	30 500	1/3 x gemiddelde jaarlijkse uitgaven voor een ambtenaar van graad A*5 – A*12
Ander personeel (begrotingsonderdeel vermelden)		
Totaal	30 500	

De bedragen stemmen overeen met de totale uitgaven gedurende 12 maanden.

7.3. Andere huishoudelijke uitgaven die uit de actie voortvloeien

Begrotingsonderdeel (nummer en omschrijving)	Bedrag in euro's	Wijze van berekening
Totale toewijzing (Titel A7)	10 000	Twee dienstreizen per jaar voor twee personen
A0701 – Dienstreizen		
A07030 – Vergaderingen		
A07031 – Verplichte vergaderingen van de comités ¹		
A07032 – Niet-verplichte vergaderingen van de comités ¹		
A07040 – Conferenties		
A0705 – Studies en adviezen	125 000	
Overige uitgaven (specificeren) – een evaluatie achteraf		Geraamde totale uitgaven van 250 000 EUR voor het dienstencontract
Informatiesystemen (A-5001/A-4300)		
Overige huishoudelijke uitgaven - Deel A (specificeren)		
Totaal	135 000	

De bedragen stemmen overeen met de totale uitgaven gedurende 12 maanden.

¹ Vermeld het soort comité en de groep waartoe het behoort.

		165 500
I.	Totaal per jaar (7.2 + 7.3)	EUR
II.	Duur van de actie	2 jaar
III.	Totale kosten van de actie (I x II)	331 000
		EUR

8. FOLLOW-UP EN EVALUATIE

8.1. Follow-up

Deze bijstand is van macro-economische aard en de opzet ervan is in overeenstemming met het door UNMIK overeengekomen uitgavenkader voor de middellange termijn.

De diensten van de Commissie houden toezicht op de maatregel op basis van de geboekte vooruitgang bij de tenuitvoerlegging van het uitgavenkader voor de middellange termijn en de specifieke hervormingsmaatregelen waarover met de autoriteiten van Kosovo een akkoord moet worden bereikt in de vorm van een memorandum van overeenstemming. Van de autoriteiten, en met name van het ministerie van Economie en Financiën, zal worden verlangd dat regelmatig aan de diensten van de Commissie verslag wordt uitgebracht over een reeks indicatoren.

Na de bij de voorbereiding van deze maatregel uitgevoerde operationele beoordeling van de financiële en administratieve procedures in Kosovo zullen de diensten van de

Commissie het beheer van de overheidsfinanciën blijven controleren. De delegatie van de Europese Commissie in Pristina zal tevens regelmatig verslag uitbrengen over kwesties die van belang zijn voor het toezicht op de bijstand. De diensten van de Commissie zullen nauwe contacten blijven onderhouden met het IMF en de Wereldbank om te kunnen profiteren van hun deskundigheid en activiteiten in Kosovo.

8.2. Procedure en tijdschema van de voorgeschreven evaluatie

Het voorstel voor een besluit van de Raad voorziet in een jaarlijks bij het Europees Parlement en de Raad in te dienen verslag waarin een evaluatie van de tenuitvoerlegging van deze bijstandsmaatregel is opgenomen. Voorts is het de bedoeling dat een à twee jaar na afloop van de uitvoeringsperiode door de Commissie of haar naar behoren gemachtigde vertegenwoordigers een onafhankelijke evaluatie achteraf van de bijstand wordt uitgevoerd.

9. FRAUDEBESTRIJDINGSMAATREGELEN

De diensten van de Commissie hebben een lopend programma van operationele beoordelingen van de financiële en administratieve procedures ten uitvoer gelegd in alle derde landen waaraan communautaire macrofinanciële bijstand wordt verleend om te voldoen aan de vereisten van het Financieel Reglement van toepassing op de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen. In het kader van de operationele beoordelingen wordt ook rekening gehouden met alle beschikbare conclusies van de relevante rapporten van het IMF en de Wereldbank.

De diensten van de Commissie, bijgestaan door daartoe naar behoren gemachtigde deskundigen, zullen in de eerste helft van 2006 een operationele beoordeling uitvoeren van de financiële en administratieve procedures van de begunstigde autoriteit. Deze beoordeling zal onder meer betrekking hebben op de beheerstructuur en -organisatie, het beheer van de middelen en de controle daarop, de veiligheid van IT-systemen, alsook de interne en externe controlemechanismen.

In de voorgestelde rechtsgrondslag voor de toekenning van macrofinanciële bijstand aan Kosovo is een bepaling met betrekking tot fraudepreventiemaatregelen opgenomen. Deze maatregelen zullen nader worden uiteengezet in een memorandum van overeenstemming en een giftovereenkomst. Het is de bedoeling dat aan de bijstand een aantal specifieke beleidsvoorwaarden, met name op het gebied van het beheer van de overheidsfinanciën, zal worden verbonden ter bevordering van de efficiëntie, de transparantie en de verantwoordingsplicht.

Op de macrofinanciële bijstand zullen verificatie-, controle en auditprocedures kunnen worden toegepast onder de verantwoordelijkheid van de Commissie, met inbegrip van het Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF), en de Europese Rekenkamer.